

प्राइभेट फर्म रजिष्ट्रेशन नियमावली, २०३४

नेपाल राजपत्रमा प्रकाशित मिति

२०३४।४।२४

संशोधन

१.	प्राइभेट फर्म रजिष्ट्रेशन (पहिलो संशोधन) नियमावली, २०३९	२०३९।१।६
२.	प्राइभेट फर्म रजिष्ट्रेशन (दोस्रो संशोधन) नियमावली, २०६०	२०६०।११।२५
३.	प्राइभेट फर्म रजिष्ट्रेशन (तेस्रो संशोधन) नियमावली, २०६१	२०६१।४।२५
४.	प्राइभेट फर्म रजिष्ट्रेशन (चौथो संशोधन) नियमावली, २०६३	२०६३।६।२३
५.	प्राइभेट फर्म रजिष्ट्रेशन (पाँचौं संशोधन) नियमावली, २०६४	२०६४।१०।२७
६.	प्राइभेट फर्म रजिष्ट्रेशन (छैठौं संशोधन) नियमावली, २०६५	२०६५।६।४
७.	प्राइभेट फर्म रजिष्ट्रेशन (सातौं संशोधन) नियमावली, २०६६	२०६६।५।१५
८.	प्राइभेट फर्म रजिष्ट्रेशन (आठौं संशोधन) नियमावली, २०६८	२०६८।८।५
९.	प्राइभेट फर्म रजिष्ट्रेशन (नवौं संशोधन) नियमावली, २०७०	२०७०।५।१७
१०.	प्राइभेट फर्म रजिष्ट्रेशन (दशौं संशोधन) नियमावली, २०७३	२०७३।६।१०
११.	प्राइभेट फर्म रजिष्ट्रेशन (एघारौं संशोधन) नियमावली, २०७४	२०७५।११।०६
१२.	प्राइभेट फर्म रजिष्ट्रेशन (बाह्रौं संशोधन) नियमावली, २०७६	२०७६।११।१९
१२.	प्राइभेट फर्म रजिष्ट्रेशन (तेह्रौं संशोधन) नियमावली, २०७७	२०७७।०९।२०

प्राइभेट फर्म रजिष्ट्रेशन ऐन, २०१४ को दफा ९ ले दिएको अधिकार प्रयोग गरी नेपाल सरकारले देहायका नियमहरू बनाएको छ।

१. **संक्षिप्त नाम र प्रारम्भ:** (१) यो नियमहरूको “प्राइभेट फर्म रजिष्ट्रेशन नियमावली, २०३४” रहेको छ।

(२) यो नियमावली तुरुन्त प्रारम्भ हुनेछ।

२. **परिभाषा:** विषय वा प्रसङ्गले अर्को अर्थ नलागेमा यो नियमावलीमा “ऐन” भन्नाले प्राइभेट फर्म रजिष्ट्रेशन ऐन, २०१४ सम्झनु पर्छ।

३. फर्म रजिष्ट्रेशन गराउन दरखास्त दिनु पर्ने: (१) निकासी पैठारी व्यापार सम्बन्धी प्राइभेट फर्म रजिष्ट्रेशन गराउन चाहने व्यक्तिले वाणिज्य, आपूर्ति तथा उपभोक्ता हित संरक्षण विभागमा दरखास्त दिनु पर्नेछ।

(२) उपनियम (१) मा लेखिएको बाहेकका अन्य विषयको प्राइभेट फर्म रजिष्ट्रेशन गराउन चाहने व्यक्तिले सम्बन्धित विभागमा दरखास्त दिनु पर्नेछ।

(३) ऐनको दफा ५क. बमोजिमको कानूनी व्यवस्था नभएसम्मको लागि वाणिज्य सम्बन्धी विषयका प्राइभेट फर्म रजिष्ट्रेशन गराउनका लागि वाणिज्य, आपूर्ति तथा उपभोक्ता हित संरक्षण विभागमा दरखास्त दिन सकिनेछ।

(४) यस नियम बमोजिम दरखास्त दिँदा नियम ४ बमोजिमको दस्तुर संलग्न गरी अनुसूची -१ बमोजिमको ढाँचामा दिनु पर्नेछ।

४. रजिष्ट्रेशन दस्तुर: (१) देहायको पूँजी भएको प्राइभेट फर्म रजिष्ट्रेशन गर्दा देहाय बमोजिमको रजिष्ट्रेशन दस्तुर लाग्नेछ:-

(क)	दश लाख रुपैयाँसम्म	एक हजार रुपैयाँ,
(ख)	दश लाख रुपैयाँभन्दा बढी पचास लाख रुपैयाँसम्म	पाँच हजार रुपैयाँ,
(ग)	पचास लाख रुपैयाँभन्दा बढी एक करोड रुपैयाँ सम्म	दश हजार रुपैयाँ,
(घ)	एक करोड रुपैयाँभन्दा बढी दश करोड रुपैयाँ सम्म	पचास हजार रुपैयाँ,
(ङ)	दश करोड रुपैयाँभन्दा बढी जति सुकै पूँजी भएमा	पचहत्तर हजार रुपैयाँ।

(२) उपनियम (१) मा जुनसुकै कुरा लेखिएको भए तापनि महिला, दलित समुदाय र विपन्न वर्गका व्यक्तिले प्राइभेट फर्म रजिष्ट्रेशन गर्न चाहेमा त्यस्तो फर्म रजिष्ट्रेशन गर्दा उपनियम (१) बमोजिम लागने दस्तुरमा पचास प्रतिशत छुट हुनेछ।

५. दरखास्तसाथ नागरिकता प्रमाणपत्र र अन्य कागजात पेश गर्नु पर्ने : प्राइभेट फर्म रजिष्ट्रेशन गराउन चाहने व्यक्तिले आफ्नो फर्म रजिष्ट्र गराउन दरखास्त दिँदा नेपाली नागरिकताको प्रमाणपत्रको प्रमाणित प्रतिलिपि र सम्बन्धित विभागले तोकेको अन्य कागजातहरू पेश गर्नु पर्नेछ।

~तर दलित समुदाय र विपन्न वर्गको हकमा नेपाल सरकारको सम्बन्धित निकायबाट जारी गरिएको दलित समुदाय वा विपन्न वर्ग पहिचान हुने प्रमाणपत्रको प्रतिलिपि समेत पेश गरेको हुनु पर्नेछ।

६. रजिष्ट्रेशन गर्ने : ^१(१) नियम ३ बमोजिम परेको दरखास्त जाँचबुझ गर्दा प्राइभेट फर्म रजिष्ट्रेशन गर्न मनासिब देखेमा सम्बन्धित विभागले त्यस्तो प्राइभेट फर्मको नाम विभागको रजिष्ट्रमा जनाई दरखास्तवालालाई अनुसूची-२ बमोजिमको ढाँचामा फर्म रजिष्ट्रेशन प्रमाणपत्र दिनु पर्नेछ। त्यसरी फर्म रजिष्ट्रेशन गरिसके पछि नियम ३ को उपनियम (१) मा उल्लेख भए बाहेकका अन्य प्राइभेट फर्मको रजिष्ट्रेशन सम्बन्धी विवरण त्यस्तो फर्म रजिष्ट्रेशन भएको मितिले सात दिनभित्र सम्बन्धित प्रदेशको सम्बन्धित मन्त्रालयमा पठाउनु पर्नेछ।

(२) फर्म रजिष्ट्रेशन गर्ने सम्बन्धित विभागले तोकिएको हदसम्म पूँजी भएको फर्मलाई रजिष्ट्र गर्न सक्ने अधिकार कुनै कार्यालय वा अधिकारीलाई प्रत्यायोजन गर्न सक्नेछ।

^२(३) सम्बन्धित विभागले फर्मको उद्देश्य र कारोबारका आधारमा प्राइभेट फर्म सम्बन्धी आवश्यक मापदण्ड तोक्न सक्नेछ।

७. प्राइभेट फर्मको अवधि र नवीकरण: (१) रजिष्ट्रेशन भएको प्राइभेट फर्मको अवधि ^३पाँच वर्षको हुनेछ।

~ एघारौँ संशोधनद्वारा थप।

✍ बाह्रौँ संशोधनद्वारा संशोधित।

~ नवौँ संशोधनद्वारा थप।

☉ पाँचौँ संशोधनद्वारा संशोधित।

♠ आठौँ संशोधनद्वारा संशोधित।

◆(२) उपनियम (१) मा जुनसुकै कुरा लेखिएको भए तापनि यो उपनियम प्रारम्भ हुँदाका बखत बहाल रहेको प्राइभेट फर्मको अवधि त्यस्तो प्राइभेट फर्म रजिष्ट्रेशन वा नवीकरण सम्बन्धी प्रमाणपत्रमा उल्लेख भएको अवधिसम्म कायम रहनेछ र सो अवधि भुक्तान भएपछि नवीकरण गर्दा दुई वर्षका लागि गरिनेछ।

◆(३) प्राइभेट फर्म नवीकरण गराउन चाहने प्राइभेट फर्मको धनीले उपनियम (१) वा (२) बमोजिमको अवधि समाप्त भएको मितिले ३५ दिनभित्र प्राइभेट फर्म नवीकरण गराउनको लागि देहायका कागजात संलग्न गरी सम्बन्धित कार्यालयमा दरखास्त दिनु पर्नेछ :-

- (क) आयकर (स्थायी लेखा नम्बर) दर्ता प्रमाणपत्रको प्रतिलिपी,
- (ख) अघिल्लो आर्थिक वर्षको कर तिरेको निस्सा, र
- (ग) पचासलाख रुपैयाँ वा सो भन्दा बढी पूँजी भएको प्राइभेट फर्मको हकमा लेखापरीक्षण सम्बन्धी प्रतिवेदन।

स्पष्टीकरण : यस नियमावलीको प्रयोजनको लागि “सम्बन्धित कार्यालय” भन्नाले वाणिज्य व्यवसायको लागि काठमाडौं उपत्यकाको हकमा सम्बन्धित विभाग र अन्यत्रको हकमा वाणिज्य कार्यालय भएको जिल्लामा सोही कार्यालय तथा त्यस्तो कार्यालय नभएको जिल्लामा सम्बन्धित विभागले तोकिदिएको कार्यालय र उद्योग व्यवसायको लागि सम्बन्धित विभाग र घरेलु तथा साना उद्योग कार्यालय भएको जिल्लामा सोही कार्यालय तथा त्यस्तो कार्यालय नभएको जिल्लामा सम्बन्धित विभागले तोकिदिएको कार्यालय सम्झनु पर्छ र सो शब्दले प्रदेश सरकारको वाणिज्य तथा उद्योग हेर्ने विभाग वा कार्यालयलाई समेत जनाउँछ।

✎(३क) उपनियम (३) मा जुनसुकै कुरा लेखिएको भए तापनि कोभिड-१९ को रोकथाम तथा नियन्त्रण गर्न सार्वजनिक सेवा तथा व्यवसायको सञ्चालन तथा सर्वसाधारण जनताको आवत जावतमा रोक लगाएको कारणबाट संवत् २०७६साल चैत ११ गतेपछि यो उपनियम प्रारम्भ हुँदाका मितिसम्म उपनियम (३) बमोजिमको अवधिभित्र प्राइभेट फर्म नवीकरण गराउन नसकेका प्राइभेट फर्मको धनीले यो नियम प्रारम्भ भएको मितिले

-
- ◆ नवौं संशोधनद्वारा संशोधित।
 - ✎ बाह्रौं संशोधनद्वारा संशोधित।
 - ✎ तेह्रौं संशोधनद्वारा थप।

तीन महिनाभित्र उपनियम (३) मा उल्लिखित कागजात संलग्न गरी नवीकरणको लागि सम्बन्धित कार्यालयमा दरखास्त दिन सक्नेछ। त्यसरी दरखास्त दिँदा थप दस्तुर वा जरिवाना लाग्ने छैन।

✍(४) ^βउपनियम (३) वा (३क) बमोजिम दरखास्त प्राप्त भएमा सम्बन्धित कार्यालयले देहाय बमोजिमको दस्तुर लिई त्यस्तो प्राइभेट फर्म नवीकरण, नाम सारी वा नाम परिवर्तन गरिदिनु पर्नेछ:-

(क) नवीकरण दस्तुर	नियम ४ बमोजिमको रजिष्ट्रेशन दस्तुरको दश प्रतिशतले हुन आउने रकम
(ख) रजिष्ट्रेशन प्रमाणपत्रको प्रतिलिपि दस्तुर	तीन सय रुपैयाँ।
(ग) नामसारी दस्तुर	फर्म रजिष्ट्रेशन गर्न लाग्ने दस्तुर बराबरको रकम
(घ) नाम परिवर्तन दस्तुर	फर्म रजिष्ट्रेशन गर्न लाग्ने दस्तुरको पचास प्रतिशतले हुन आउने रकम।

◆(५) ^βउपनियम (३) वा (३क) बमोजिमको अवधिभित्र प्राइभेट फर्म नवीकरण गराउन नसकेको प्राइभेट फर्मको धनीले प्राइभेट फर्म नवीकरण गराउन नसकेको मनासिव कारण देखाई सो अवधि समाप्त भएको मितिले एक वर्ष भित्र नवीकरणको लागि दरखास्त दिएमा र त्यसरी दिएको दरखास्त जाँचबुझ गर्दा मनासिव देखिएमा सम्बन्धित कार्यालयले देहाय बमोजिमको नवीकरण दस्तुर लिई त्यस्तो प्राइभेट फर्म नवीकरण गरी दिनु पर्नेछ:-

-
- ✍ बाह्रौं संशोधनद्वारा संशोधित।
β तेह्रौं संशोधनद्वारा संशोधित।
◆ नवौं संशोधनद्वारा संशोधित।

(क) प्राइभेट फर्मको अवधि समाप्त भएको छत्तीसौं दिन देखि तीन महिनासम्मको लागि उपनियम (४) बमोजिमको दस्तुरको दोब्बर दस्तुर,

(ख) खण्ड (क) मा उल्लिखित अवधि समाप्त भएको दिनदेखि एक वर्षसम्मको लागि उपनियम (४) बमोजिमको दस्तुरको तेब्बर दस्तुर।

(६) उपनियम (५) बमोजिम म्यादभित्र पनि कुनै प्राइभेट फर्मको धनीले प्राइभेट फर्म नवीकरण गराउन दरखास्त नदिएमा त्यस्तो प्राइभेट फर्म खारेज गर्ने सम्बन्धमा सम्बन्धित विभागले ऐनको दफा ७ख. बमोजिम आवश्यक कारबाही गर्नेछ।

^५(७) यस नियममा अन्यत्र जुनसुकै कुरा लेखिएको भए तापनि यो उपनियम प्रारम्भ हुँदाका बखत कायम रहेका प्राइभेट फर्मको नवीकरण, नामसारी वा नाम परिवर्तन ऐनको दफा ५क. बमोजिम सम्बन्धित प्रदेश सम्बन्धित प्रदेश कानूनमा व्यवस्था नहुन्जेल सम्म यस नियमावली बमोजिम गर्न सकिनेछ। त्यसरी प्राइभेट फर्मको नवीकरण, नामसारी वा नाम परिवर्तन गरेको मितिले सात दिन भित्र त्यसको जानकारी सम्बन्धित प्रदेशको सम्बन्धित मन्त्रालयलाई दिनु पर्नेछ।

◆ ८. विवरण हेरफेर सम्बन्धी सूचना : (१) कुनै प्राइभेट फर्मको धनीले आफ्नो प्राइभेट फर्म रजिष्टर गराउँदा दिएको विवरणमा हेरफेर गर्न चाहेमा हेरफेर गर्नु पर्ने विवरणहरु खुलाई सोको लिखित सूचना सम्बन्धित कार्यालयमा दिनु पर्नेछ।

(२) उपनियम (१) बमोजिम लिखित सूचना प्राप्त भएमा सो सम्बन्धमा जाँचबुझ गरी मनासिब देखिएमा सम्बन्धित कार्यालयले त्यस्तो विवरण हेरफेर गर्न स्वीकृति दिनेछ र आफूसँग रहेको त्यस्तो प्राइभेट फर्म सम्बन्धी विवरण संशोधन गर्नेछ।

(३) उपनियम (२) बमोजिम विवरण संशोधन गरेमा सम्बन्धित कार्यालयले सोको जानकारी सम्बन्धित आन्तरिक राजस्व कार्यालयलाई समेत दिनु पर्नेछ।

९. प्रमाणपत्र लिन सकिने : (१) नियम ६ बमोजिम प्रदान गरिएको रजिष्ट्रेशनको प्रमाण-पत्र हराएमा, नष्ट भएमा वा अन्य कुनै कारणबाट काम नलाग्ने भएमा वाणिज्य सम्बन्धी भए

^५ बाह्रौं संशोधनद्वारा थप।

◆ नवौं संशोधनद्वारा संशोधित।

नेपाल सरकार, वाणिज्य विभाग र उद्योग सम्बन्धी भए नेपाल सरकार, उद्योग विभाग वा घरेलु तथा साना उद्योग विभागमा प्राइभेट फर्मका धनीले निवेदन दिनु पर्नेछ।

◆(२) उपनियम (१) बमोजिम परेको निवेदनको व्यहोरा मनासिब देखेमा सम्बन्धित विभागले तीन सय रुपैयाँ दस्तुर लिई निवेदकलाई रजिष्ट्रेशनको प्रमाणपत्रको प्रतिलिपी दिनेछ।

९९क. खारेज गर्दा दस्तुर तथा जरिवाना असूल गर्ने : प्राइभेट फर्म खारेज गरी पाउँ भनी कुनै प्राइभेट फर्मको धनीले मुनासिब कारण दर्शाई विभागमा निवेदन दिएमा सम्बन्धित विभागले निजलाई अधिल्लो आर्थिक वर्षसम्मको कर तिरेको प्रमाण पेश गर्न लगाई त्यस्तो प्राइभेट फर्मले तिर्न बुझाउन बाँकी रहेको यस नियमावली बमोजिम लाग्ने नवीकरण दस्तुर तथा जरिवाना समेत निजबाट असूल गरी प्राइभेट फर्म खारेज गर्नु पर्नेछ।

१०. नवीकरण सम्बन्धी विशेष व्यवस्था : β(१) यस नियमावलीमा अन्यत्र जुनसुकै कुरा लेखिएको भए तापनि यो उपनियम प्रारम्भ हुँदाका बखत प्राइभेट फर्म नवीकरण गराउन नसकेका प्राइभेट फर्मको धनीले त्यसको मनासिब कारण खुलाई संवत् २०७८ साल असार मसान्तभित्र नवीकरण गराउनको लागि दरखास्त दिएमा र त्यस्तो दरखास्त जाँचबुझ गर्दा कारण मनासिब देखिएमा सम्बन्धित विभागले नियम ७ को उपनियम (४) बमोजिम प्रत्येक नवीकरण अवधिको लागि लाग्ने नवीकरण दस्तुरको तेब्बर दस्तुर र देहाय बमोजिमको जरिवाना समेत लिई दरखास्त परेको मितिले तीन दिनभित्र त्यस्तो प्राइभेट फर्म नवीकरण गरी दिनु पर्नेछ:-

(क) बीस लाख रुपैयाँसम्म पूँजी भएको प्राइभेट फर्मबाट प्रत्येक वर्षका लागि दुई हजार पाँच सय रुपैयाँका दरले,

(ख) बीस लाख रुपैयाँभन्दा बढी पूँजी भएको प्राइभेट फर्मबाट प्रत्येक वर्षका लागि पाँच हजार पाँच सय रुपैयाँका दरले।

-
- ◆ नवौँ संशोधनद्वारा संशोधित।
 - ♣ नवौँ संशोधनद्वारा थप।
 - ☉ पाँचौँ संशोधनद्वारा संशोधित।
 - β तेह्रौँ संशोधनद्वारा संशोधित।

२(१क) उपनियम (१) मा जुनसुकै कुरा लेखिएको भए तापनि नियम ७ को उपनियम (३क) र (५) को अवस्थामा सोही बमोजिम हुनेछ।

(२) उपनियम (१) बमोजिम म्यादभिन्न पनि कुनै प्राइभेट फर्मको धनीले प्राइभेट फर्म नवीकरण गराउन दरखास्त नदिएमा त्यस्तो प्राइभेट फर्म खारेज गर्ने सम्बन्धमा सम्बन्धित विभागले ऐनको दफा ७ख. बमोजिम आवश्यक कारवाही गर्नेछ।

१०क. साइनबोर्ड र मूल्य सूची राख्नुपर्ने : प्राइभेट फर्म दर्ता भएपछि त्यस्तो प्राइभेट फर्मको धनीले आफ्नो फर्मको नाम, ठेगाना, दर्ता नं. र मिति प्रष्ट रूपमा उल्लेख भएको साइनबोर्ड र आफूले कारोबार गर्ने बस्तु वा सेवाको प्रचलित कानून बमोजिमको मूल्य सूची कारोबार स्थलमा राख्नु पर्नेछ।

११ खारेजी : प्राइभेट फर्म रजिष्ट्रेशन दस्तूर (संशोधन र एकीकरण) नियमहरू, २०१८ खारेज गरिएको छ।

२ तेहौँ संशोधनद्वारा थप।

३ नवौँ संशोधनद्वारा थप।

द्रष्टव्य:

(१) केही नेपाल कानून संशोधन गर्ने ऐन, २०६३ द्वारा रूपान्तर भएका शब्दहरू: “श्री ५को सरकार” को सट्टा “नेपाल सरकार”।

(२) दोस्रो संशोधनद्वारा रूपान्तर भएका शब्दहरू:

(क) “घरेलु तथा ग्रामीण विभाग” को सट्टा “घरेलु तथा साना उद्योग विभाग”।

(ख) “निर्देशक” र “निर्देशक तथा नियन्त्रक” को सट्टा “महानिर्देशक”।

अनुसूची — १

(नियम ३ सँग सम्बन्धित)

श्री महानिर्देशक/प्रमुख,

.....विभाग/कार्यालय,

महोदय,

तल लेखिए बमोजिम उद्योग व्यापार व्यवसाय गर्न निम्न लिखित नामको प्राइभेट फर्म मेरो/ हाम्रो नाममा रजिष्ट्रेशन गराउन इच्छुक भएकोले यो निवेदनपत्र पेश गरेका छु/छौं। लेखिएको व्यहोरामा कुनै कुरा झुठा ठहरे प्रचलित नेपाल कानून बमोजिम सहुला वझाउँला।

१. फर्मको पूरा नाम:—

२. फर्मको पूरा ठेगाना:—

३. उद्देश्य:—

४. पूँजी:—

५. कारोवार गर्ने चीज तथा कामको विवरण:—

६. प्राइभेट फर्मका धनी वा साझेदारहरुको तीन पुस्ते नाम, थर, वतन र हिस्साको अंक यो फर्मको काम नोकसानी भएमा घर घरानाबाट व्यहोर्ने राजी हुने (हुनेहरु) :—

दरखास्तवाला (दरखास्तवालाहरु) को लेखात्मक र रेखात्मक दुवै औँठाको सहिछाप

दा.

वा.

साक्षी

दरखास्तवालाको माथि लेखिए बमोजिमको नाम, थर वतन ठीक दुरुस्त छ भनी सनाखत गर्ने।

इति सम्वत २० साल गते रोज शुभम्

बाह्रौं संशोधनद्वारा संशोधित।

अनुसूची — २

(नियम ६ सँग सम्बन्धित)

..... सरकार

..... मन्त्रालय

..... विभाग/कार्यालय

प्रा.फा.नं.

प्रमाण—पत्र

निम्न लेखिएको विवरण भएको सम्वत् २० साल गते रोजमा प्राइभेट फर्म रजिष्ट्रेशन फर्म रजिष्ट्रेशन ऐन, २०१४ बमोजिम रजिष्ट्र गरी यो प्रमाण—पत्र दिइएको छ।

विवरण

धनी (प्रोप्राइटर) को नाम, थर र वतन:—

फर्मको ठेगाना:—

पूँजी रु.-

उद्देश्य:-

अश्वशक्ति (उद्योग सम्बन्धी प्राइभेट फर्मको हकमा)-

मिति:-

महानिर्देशक/प्रमुख

मिति देखि सम्म

नवीकरण सम्बन्धी विवरण

नवीकरण गर्ने कार्यालयको नाम	नवीकरण दस्तुर भौचर नं. मिति	नवीकरण बहाल रहने मिति	दस्तखत, मिति र कार्यालयको छाप

बाह्रौं संशोधनद्वारा संशोधित।

अनुसूची — ३

.....

नेपाल कानून आयोग

७ बाह्रौं संशोधनद्वारा खरेज ।

अनुसूची —४

.....

नेपाल कानून आयोग

७ बाह्रौं संशोधनद्वारा खरेज ।